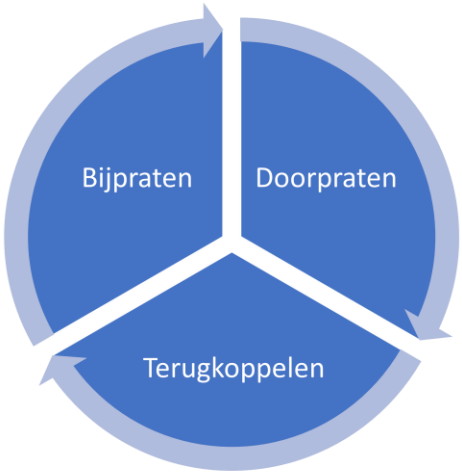
Verslag participatiecyclus IPvE Waterfront

12 november, 18 november en 10 december 2024

Inleiding
Van 12 november 2024 tot 10 december hebben belanghebbenden en belangstellenden met de gemeente Bergen op Zoom een participatietraject doorlopen om gezamenlijk te komen tot een verdere invulling van het Integraal Programma van Eisen (IPvE) voor het project Waterfront. Dit traject is ingericht volgens de cyclus Bijpraten -> Doorpraten -> Terugkoppelen. Hieronder ziet u een schematische weergave van deze cyclus en leggen we uit wat de achterliggende gedachte hierbij is.

Schematische weergave participatiecyclus



Bijpraten
Een goed participatietraject met inwoners en belanghebbenden kan niet zonder een gelijk informatieniveau onder alle deelnemers. Daarom praten we elkaar in een eerste bijeenkomst bij over de laatste stand van zaken.

Doorpraten
Met een gelijk informatieniveau kunnen we in een tweede bijeenkomst samen een volgende stap maken met de invulling van het onderwerp. Dit is een interactieve bijeenkomst waar deelnemers met de gemeente en met elkaar in gesprek gaan.

Terugkoppelen
De uitkomsten van het Doorpraten bespreken we in een derde bijeenkomst met elkaar. We vertellen wat er is opgehaald en wat de daar als gemeente mee gedaan hebben of gaan doen. Vervolgens bespreken we met elkaar de afwegingen die daarbij zijn gemaakt.

12 november: Bijpraten

Bijeenkomst in Stadsschouwburg De Maagd van 19.30 uur tot 21.00 uur, circa 140 deelnemers.

Invulling 12 november 2024:

Na de bijeenkomsten van maart 2024 is er geen participatiemoment geweest waar iedereen die daar interesse in had kennis kon nemen van de invulling van het IPvE. Tussen maart en november 2024 is door onder andere onderzoekresultaten en gesprekken met belanghebbenden het IPvE verder uitgewerkt. Daarom hebben we de stand van zaken op dat moment in deze bijeenkomst met de deelnemers gedeeld. Hieronder leest u het programma van deze avond:

- 19.30 Welkom en opzet avond
- 19.35 Opening wethouder Pals
- 19.45 Processchets van maart tot nu
- 20.00 Vertaling naar een ruimtelijk kader/IPvE
- 20.15 Uitleg routekaart en participatie
- 20.30 Afronding
- 20.30 Heeft u nog vragen? Wij beantwoorden deze in de foyer
- 21.00 Sluiting

In een plenair programma van een uur zijn de aanwezigen bijgepraat over de stand van zaken op dat moment. Het laatste participatiemoment had in maart 2024 plaatsgevonden. Tijdens de informerende avond van 12 november presenteerde de gemeente wat er tussen maart en november is gebeurd ten aanzien van het IPvE en hoe dat in het IPvE zou kunnen landen.

Deze bijeenkomst was primair bedoeld om informatie te verstrekken aan *alle* aanwezigen. Daarnaast was het doel de geïnteresseerde deelnemers voor de interactieve bijeenkomst van 18 november 2024 aanvullende informatie te geven ter voorbereiding op deze bijeenkomst.

We wilden zorgen dat alle aanwezigen in het plenaire gedeelte de informatie tot zich konden nemen. In de foyer is na afloop van het plenaire gedeelte uitgebreid gesproken met potentiële deelnemers aan de sessie van 18 november 2024. De gekozen opzet heeft bijgedragen aan een goed geïnformeerde start voor de interactieve sessie op 18 november.

Na afloop was er gelegenheid voor het stellen van vragen en voeren van gesprekken met betrokken ambtenaren. Hieronder leest u een opsomming van wat er in die gesprekken zoal ter tafel kwam:

- Vragen over het watersysteem/ de ingetekende dam
- Vraag naar woningen voor ouderen/levensloopbestendige woningen
- Ambitie 7000 woningen te bouwen vindt men te hoog
- Onvrede over participatie tot op heden
- Zorgen over verkeer/parkeren/mobiliteit
- Zorgen over zichtlijnen voor Boulevard Zuid
- Overlast bij uitvoering woningbouwplannen
- Blijven de voorzieningen bij de Boulevard?

18 november: Doorpraten

Invulling 18 november:

Op 18 november gingen ongeveer tachtig belangstellenden in gesprek met elkaar over het ruimtelijk raamwerk. Op vier tafels lagen per tafel drie platen. Twee tafels waren voor de oostkant van Waterfront, twee tafels voor de westkant. Welke wensen, ambities, kansen en zorgen zijn er? De deelnemers hebben dat ter plekke op de platen opgeschreven. Ook zijn er opmerkingen gemaakt op los papier.

Na een gezamenlijke start en een korte presentatie waarin er ruimte was om vragen te stellen over het proces en de inhoud, gingen de deelnemers aan vier tafels uit elkaar. Aan deze tafels werden levendige gesprekken gevoerd over wensen, ambities, kansen en zorgen met betrekking tot de plannen voor Waterfront. Halverwege de avond wisselden de deelnemers van tafel. Omdat op de tafels de besproken input was opgeschreven kon iedereen zien wat er was besproken en kon men daar op reflecteren, daar op ingaan of een tegengeluid laten horen. Op de platen en de opsomming verderop in dit verslag ziet u dat dit uitgebreid gebeurde.

Per tafel waren twee moderatoren/ ter zake kundige ambtenaren aanwezig om vragen te beantwoorden en de werkvorm te begeleiden. Er zijn 165 opmerkingen opgehaald. Via onderstaande link kunt u de handgeschreven opmerkingen inzien:

Participatie Waterfront 12 en 18 november | BoZbouwt.nl

In het volgende deel van dit verslag leest u de opsomming van deze reacties met ambtelijke interpretatie en gegeven antwoorden.

10 december: Terugkoppelen

Met de deelnemers van 18 november bespraken we de resultaten van de Doorpraatavond. Hieronder leest u het programma van deze avond:

- 19.30 Start avond
- 19.35 Terugblik op participatieproces en resultaten 18 november in categorieën
- 19.45 Presentatie resultaten 18 november en hoe deze in het ruimtelijk kader zijn verwerkt
- 20.05 Ruimte voor plenaire vragen
- 21.00 Sluiting avond

Interpretatie van de reacties op de panelen van 18 november Waterfront Bergen op Zoom

Projectleider Waterfront geeft een toelichting op hoe er met deze categorieën is omgegaan en wat dit voor de opmerkingen betekent. De 165 opmerkingen aan de tafels zijn ambtelijk verwerkt. Deze verwerking hebben we gepresenteerd en toegelicht op de terugkoppelavond. Omwille van de tijd zijn we deze avond ingegaan op de rode opmerkingen. In het overzicht hieronder leest u per rode opmerking de beantwoording. We presenteren de categorieën per deelgebied.

Legenda		
	Goed idee, nemen we mee	60 opmerkingen
	Gaan we onderzoeken	69 opmerkingen
	Wordt (in deze fase) niet meegenomen	36 opmerkingen

Gemaakte opmerkingen participatie van 18 november: Waterschans	
	Mooi fort voor bebouwing (4)
	Geen hotel (2)
	Denk aan geluidsnorm bij evenementen
	Parkeergarage
	Collectief gebouw voor watersport maken
	Infocentrum Binnenschelde maken
	Hoe wordt hier geparkeerd bij evenementen? (3)

Eerste reactie gemeente:
We willen graag dat Waterschans een publieke ruimte blijft, dus voor iedereen toegankelijk. Woningbouw past daarom niet op die plek en nemen we niet op in het IPvE.
In het IPvE willen we de mogelijkheid openhouden om een toeristisch-commerciële functie in de omgeving van de Waterschans op te nemen. Over hoe die plek en functie wordt ingevuld doen we in het IPvE geen uitspraken.

Gemaakte opmerkingen participatie van 18 november: Maakkwartier	
	Wonen op/aan water (2)
	Uitzicht voor Havenstaete behouden (3)
	Hoogbouw belemmerd kitesurfen
	Alleen wonen, niet werken
	Meer wonen dan werken
	Strand doortrekken
	Welk soort bedrijven? (2)
	Levensbestendige woningen! Bv. patiowoningen of geschakelde woningen (2)
	Hoe wordt parkeren opgelost?
	Gaat de huidige dijk weg?
	Start met dit gebied!
	Wordt het gebied Calandweg woonwerkgebied en wordt dit ingepast?

	Geen parkeerplaatsen: zelfrijdende taxi´s
	Brug maken naar winkelcentrum
	Waarom villa´s? Meer behoefte aan betaalbaar en kleine woningen voor ouderen en starters
	Watervilla´s toevoegen
	Graag ook appartementen met 3,4,5 slaapkamers
	Waar blijft het regenwater van de wijk Maakkwartier? Vijvers behouden en uitbreiden?
	Valt het maakkwartier binnen de milieu(geur)cirkel?
	30/40/30 per project of object? *Reactie: per project*
	25% = bebouwing? *Reactie: Max 25% werken*
	Ontsluiting Maakkwartier via de dr. van Veenweg en de aansluiting van de Calandweg op de Markiezaatsweg afsluiten zorgt voor oplossing knooppunt bij de Zeeland. *Reactie: afsluiten van Calandweg is niet haalbaar. Wel wordt het kruispunt met Markiezaatsweg versneld aangepast.*

Eerste reactie gemeente:

De ambitie is om in Maakkwartier een stedelijke omgeving te maken. In een stad wordt zowel gewoond als gewerkt. Daarom houden we in het IPvE vast aan de mogelijkheid om een mix van wonen en werken te realiseren en hiermee ondernemerschap in Bergen op Zoom te stimuleren.

Gemaakte opmerkingen participatie van 18 november: Boulevard	
	Geen bebouwing in kiek: historisch cultureel erfgoed? Aantasting vergroening? Parkfunctie voor geheel BOZ (2)
	Park open laten
	Te weinig strand (3)
	Behoud strand (3)
	Wel bebouwing
	Levensloopbestendige woningen in Kiek, patiowoningen of geschakelde woningen
	Geen nieuwe woningen op Kiek, gebruik daarvoor de waterkant van het park
	Parkeren en mobiliteit zien we niet in plan
	Waar kan er nog gerecreëerd worden? (3)
	Hoogbouw weg
	Geen bebouwing Boulevard
	Elke grote stad heeft een strandje voor alle bewoners
	Recreatie plas voor lokaal gebruik, geen Zandvoort
	Nieuwbouw Boulevard verplaatsen naar noorden (Maakkwartier (9), Kiek (1))
	Verschrikkelijk om de plas met een lange wand af te sluiten
	Denk om uitzicht vanuit bestaande bebouwing
	Integreren van bestaande blokken in nieuwe plan boulevard (geen twee aparte buurtjes maken)
	Parkeren langs Markiezaatsweg (2)
	Hoe gaan we om het meer verkeersbewegingen op huidige boulevard? (2)
	McDonalds en Sporthal blijven? (2)
	Max 500 woningen
	Bebouwing verplaatsen naar kiek of niet maken (4)
	Geen plein ter hoogte van het Kompas maar een flat maken
	Waar parkeer je straks voor het strandje/boulevard?
	Olaf Palmebrug blijft?
	Gratis parkeren behouden
	Huidige horeca behouden
	Geen draagvlak voor bebouwing aan de Boulevard inclusief schrappen strand en parkeerplaatsen
	Wel draagvlak voor, parkeerplekken voor wie?
	Uitzicht vanuit park naar water behouden
	Vrachtverkeer weren over Markiezaatweg: hebben hier niks te zoeken
	Boulevard laagbouw (“niet mee eens”)
	Fietsstraat naar centrum maken
	Hoe fiets je vanaf Boulevard naar de Zeeland? Langs of door het Maakkwartier?
	Bebouw voormalige stadsspeeltuin
	Ruimte voor levensloopbestendige woningen
	Parkeerplekken met grastegels voor afwatering
	Wandelboulevard behouden
	Extra terrassen voor recreatie

	Te luxe plannen en woningen
	Meer leven aan Boulevard
	Maak een mooie vijverpartij in park
	Aansluiting Tarweplaat? Thans een racebaan

Eerste reactie gemeente:
Voor de Kiek voorziet het IPvE in de mogelijkheid voor beperkte bebouwing om een zo groot mogelijke diversiteit aan woontypologieën aan te kunnen bieden die voor een zo breed mogelijke doelgroep bereikbaar zijn en daarnaast levendigheid en functies toe te voegen aan het park.
Eén van de suggesties uit de participatie is om de waterkant van het park te gebruiken voor woningbouw. Dit nemen we niet over, want door aan de waterkant van het park de mogelijkheid tot bebouwing op te nemen in het IPvE sluit je de groene, open verbinding tussen stad en water af. De versterking van de verbinding tussen stad en water is juist een van de ambities in het project Waterfront.

We willen de Kiek in zijn huidige functie als open groene ruimte behouden en de relatie tussen het groen-blauwe hart van de Binnenschelde met het historisch hart van de stad versterken. Daarom voorziet het IPvE in een zeer beperkte toevoeging van bebouwing op de Kiek. Meer bebouwing zou de huidige functie eerder aantasten dan versterken.

Aan de oostzijde van het plangebied Waterfront (Maakkwartier en Boulevard) streven we naar een stedelijk woonmilieu wat contrasteert met de ruige natuurlijke westzijde van het plangebied. Daarom kiezen we er stedenbouwkundig voor om hier hogere bebouwingsvolumes en gestapelde woningen toe te passen. Op deze manier krijgt de stad een stedelijk waterfront wat uitzicht en toegang biedt tot de Zeeuwse Delta. Hiermee wordt een nieuw aantrekkelijk woonmilieu aan de stad toegevoegd.

Op dit moment wordt de Boulevard gedomineerd door een monofunctionele parkeerplaats. Deze ruimte is echter ook een prominente, voor woningbouw kansrijke plek aan de waterkant. De Boulevard ligt namelijk opgespannen tussen twee belangrijke voorzieningen knopen. Aan de zuidzijde de commerciële en maatschappelijke voorzieningen gelegen rondom het Kompas en aan de noordzijde het belangrijkste winkelcentrum de Zeeland. Hiertussen een substantieel aantal woningen realiseren zorgt voor instandhouding en verdere doorontwikkeling van deze voorzieningen. De Boulevard is via de Markiezaatsweg zowel in noordelijke als zuidelijke richting ontsloten richting de rand- en snelweg. Via het stadspark de Kiek in de Pot is een goede langzaam verkeer verbinding aanwezig richting de historische binnenstad en het station.

We streven er binnen de gebiedsontwikkeling Waterfront naar om een grote diversiteit aan woontypologieën en leefmilieus te realiseren. Het Maakkwartier zal daarbij anders worden dan De Boulevard. We kijken naar het karakter en de kwaliteiten van het gebied en versterken deze door een nieuw toe te voegen programma.
Voor Maakkwartier ligt de focus op een combinatie van wonen en werken. Bij de Boulevard richten we ons meer op een mix van wonen en recreëren. Door de twee gebieden elk vanuit hun eigen karakter te benaderen vergroten we het aanbod aan woonmilieus in Waterfront.

In het IPvE doen we nog geen definitieve uitspraken over wel of geen hoogbouw of laagbouw, dit komt pas in het masterplan/stedenbouwkundig plan. Het IPvE is het ruimtelijk kader dat de bandbreedte aangeeft wat daarbinnen mogelijk is.
Net als bij alle woningbouwprojecten in Bergen op Zoom hanteren we de wettelijk verplichte 30-40-30 regel. Dat wil zeggen dat dertig procent van de te bouwen woningen sociale huurwoningen zullen zijn en veertig procent middeldure huur -en koop. De overige dertig procent bestaat dan uit vrije sector woningen. Alle woningen worden in een aantrekkelijke, groene en duurzame omgeving gerealiseerd.

Gemaakte opmerkingen participatie van 18 november: Bergse Plaat	
	Geen steigers, worden hangplekken met geluidsoverlast
	Steigers goed onderhouden, hoe gaat dit bekostigd worden? (2)
	Veel wandelpaden = gezonde stad
	Handsluis!
	Vlonder over water is ok
	Strand behouden (4)
	Geen bebouwing in het water
	Meer landschappelijke oevers
	Zorg voor goede ontsluiting van de Bergse Plaat

Eerste reactie gemeente:
Het IPVE doet nog geen uitspraken over materiaal gebruik en toepassing. Dit wordt pas in het stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitsplan bepaald en vastgelegd.

Gemaakte opmerkingen participatie van 18 november: Waterverbinding/dam	
	Dam is nadelig voor (kite)surfers en zeilers (beperktere ruimte en te ondiep) (5)
	Dam geeft diversiteit in landschap
	Niet nadelig voor zeiler
	Hengelsport plekken aan dam koppelen
	Interessant voor natuurontwikkeling
	Nooit uitdiepen ivm verzakking Plaat. Financieel (volgende) debacle. Uitdiepen bij boulevard -> meer leven daar
	Hoe groot wordt de jachthaven
	Dam verleggen naar maakkwartier (1x ontkracht)
	Binnenschelde in twee geknipt
	Vervuiling/Algen vanuit Volkerak stroomt naar binnen? Helpt niet? (5)
	Liefst geen jachthaven of verplaatsen naar Zoommeer
	Mooi plan!
	Westzijde is niet diep genoeg
	Geen steigers aan de Plaat (hangplekken, geluidsoverlast)
	Wat doet de dam met grondwater/verzilting?
	Wat doet de dam met fundering/verzakking voor plaatbewoners? (4)
	Zorgt de open water verbinding voor nog slechter water?
	Geen kleine eilandjes (3): groeien dicht met riet, trekken vogels/vogelpoep aan, vragen veel onderhoud, beperken vaarruimte
	Niks doen is geld besparen
	Westkant wordt te klein voor vaarverkeer
	Aanlegsteigers niet voor overnachten
	Hoe kan een dam de H20 kwaliteit in het recreatiegebied verbeteren als er geen instroom/uitstroom is?
	Hoeveel ligplaatsen komen er voor pleziervaart?
	Waarom niet een nieuwe jachthaven aan de noordkant van de dijk/ Binnenschelde
	Water is niet zo diep als men denkt
	Schutsluis maken, geen open verbinding
	Damaansluiting op de Plaat verleggen naar westen (geen toegang tot open water dan)
	Wordt de dam gebruikt als ontsluitingsweg?
	Wat als de huidige proef over waterkwaliteit goed gaat? Komt er dan geen dam?

Eerste reactie gemeente:
Een van de ambities van het project Waterfront is het verbeteren van de waterkwaliteit en de recreatieve aantrekkingskracht van de Binnenschelde. Met niets doen verbeteren we deze doelen niet.
We onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om een sluis te realiseren. In het IPvE nemen we daarom de mogelijkheid op om een verbinding te realiseren tussen de Binnenschelde en het Zoommeer. Wat de oplossing daarvoor wordt komt niet in het IPvE.
De dam wordt niet gebruikt als ontsluitingsweg. Alleen mogelijk voor hulpdiensten en onderhoud, maar verder doorgaand verkeer enkel voor langzaam verkeer. Het noordelijk deel zal wel voor regulier verkeer gebruikt worden als hier functies als een hotel, horeca en watersportvoorzieningen gerealiseerd worden. Deze mogelijkheden biedt het IPvE.

Gemaakte opmerkingen participatie van 18 november: Plaatvliet	
	Behoud natuur voor vogels en vissen etc.
	Niet zo hoog bouwen (uitkijktoren)
	Uitkijktoren is een mooi idee! (2)
	Vlonders vragen veel onderhoud, kans op hangplekken, verpaupering etc. (2)
	Meer bankjes aan de wandel- en fietspaden
	Serviceplaats voor campers?
	Extra wandelpaden daar niet nodig
	Eilandjes vragen extra onderhoud
	Eilandjes bevordert waterkwaliteit niet
	Eilandjes goed voor vissen/hengelsport

Gemaakte opmerkingen participatie van 18 november: Overkoepelend	
	Circa 1700 woningen erbij: hoe zit het met verkeerscirculatie Markizaatsweg Olympialaan richting A58?
	1700 woningen is teveel
	Heb oog voor belang huidige bedrijven
	Mooi en gedurfd plan!
	Betaald parkeren
	Zie Harderwijk naast snelweg
	Aantal woningen/hectare?
	Geen landaanwinning
	Buiten 'Plaat' ruimte voor woningen zoeken
	Ik wil dit hele plan niet, laat het zoals het is. Ik ook
	Geen 7000 woningen maar juiste hoeveelheid volgens CBS cijfers en provinciale cijfers afstemmen (2)
	Teveel luxe plannen, minder luxe woningen
	Het is niet altijd zomer en windstil, ambities lager.
	Voorstel tot splitsing "belanghebbenden" groepen. Dus niet een groep die praat over alles, er zijn tegenstrijdige belangen tussen
	Bouw in Halsteren en Lepelstraat, die willen graag woningen
	30/40/30 per object, deelgebied of geheel Waterfront? *Reactie: geheel Waterfront*

Eerste reactie gemeente:
In de Omgevingsvisie is het Waterfront als Sleutelgebied en dus ontwikkelgebied aangewezen. Verder heeft het gemeentebestuur besloten om het gebied te gaan ontwikkelen en aan deze opdracht wordt door het projectteam invulling aan gegeven.
In het bestuursakkoord Samen Bergen Verzetten hebben de coalitiepartijen in de gemeenteraad de ambitie uitgesproken om tot 2040 zo'n 7.000 woningen te willen bouwen. Dit bestuursakkoord is een opdracht aan het college van B&W. Deze ambitie was eerder al uitgesproken in de motie 'Woningbouwambities verankeren in de RIA' van 10 november 2021, unaniem aangenomen door de gemeenteraad.
Net als bij alle woningbouwprojecten in Bergen op Zoom wordt de wettelijk verplichte 30-40-30 regel toegepast. Dat wil zeggen dat dertig procent van de te bouwen woningen sociale huurwoningen zullen zijn en veertig procent middeldure huur -en koop. De overige dertig procent bestaat dan uit vrije sector woningen. We willen alle woningen in een mooie, groene en duurzame omgeving realiseren.
De weersomstandigheden rond de Binnenschelde en de seizoenen zijn niet van invloed op de ambities voor de gebiedsontwikkeling Waterfront.

Verwerking in ruimtelijk kader
Stedenbouwkundige: loopt door de (hernieuwde) kaart heen. Enkele dingen hebben geleid tot wijzigingen in de kaart. Een aantal gele opmerkingen wordt in een later stadium pas bekeken, bij het masterplan. Wat is er toegevoegd?

Waterschans
In de verbeelding is een symbool opgenomen wat aangeeft dat het omgaan met mogelijke geluidsoverlast meegenomen wordt in verdere planvorming.

Maakkwartier
Geen ingrijpende veranderingen behalve het strand, dit is doorgetrokken tot het plein in de oever van het Maakkwartier. De zone van overgang, de openbare ruimte met aansluiting op het water is voor in het stedenbouwkundig plan. Maar we willen de kwaliteit van het strand inpassen in het Maakkwartier.

Boulevard/Kiek in de Pot
Gebied zat al in vorige plankaart, maar er is een klein paviljoen toegevoegd, geen woongebouw, maximaal 1-laags paviljoen. Dit kan ervoor zorgen dat er meer activiteiten en reuring gekoppeld wordt aan het park en de waterkant. Op deze plek staat geen permanente woonbebouwing geprojecteerd. Het wordt een plek waar je kan verblijven. De Kiek is een prachtig park met veel potentie. Waar de Kiek uitkomt bij het water wordt het landschappelijker ingericht. Er is meer strand aan toegevoegd. Zo komt er meer aanleiding tot recreatie. Deze kwaliteit voor de stad is er een die je niet wil verliezen.

De bebouwing aan het water bij de Boulevard is nog niet gedefinieerd. Ook de inrichting van de openbare ruimte is iets voor de volgende fase. Zone voor fietsgebied is nog flexibel, nog voor nadere uitwerking. Ook net als bij Maakkwartier is er strand toegevoegd, dat behouden we dus. Wat we wel doen is bebouwing daar projecteren; het wordt een groene plek waar je ook kan recreëren. Juist met doorbouwen kunnen we meer vergroenen. Er zijn nu vooral veel parkeerplaatsen die ook vaak leeg staan.

Westkant
De openbare ruimte zone van de rechterkant, de oeverkant van de Bersge Plaat is in deze tekening verbreed. Dit kon rijker dus nu slingert het pad er meer doorheen, het wordt zo meer landschappelijker. We willen nog nadenken over het meer vergroenen van de oeverranden.

Weergave plenair gedeelte

Veel vragen werden door meerdere aanwezigen gesteld. Daarvan geven we hieronder een samenvattende weergave. Daarnaast werden er losse vragen gesteld die we in deze weergave hebben meegenomen.

Status project
Er zijn vragen over de status van het project zoals we dat nu bespreken. Het lijkt de deelnemers dat het plan zoals het nu getekend is er ligt en dat het zo blijft.

Projectleider antwoordt dat we in de fase van het Integraal Programma van Eisen zitten. Het abstracte ruimtelijk kader waarbinnen we tot een meer gedetailleerd plan gaan komen. Eerst werken we aan een Masterplan (op de routekaart Voorlopig Ontwerp) en van daaruit een Stedenbouwkundig plan (Definitief ontwerp). Bij beide stappen zullen we met elkaar weer in gesprek gaan. Maar in de fase waar we nu zitten kunnen we op veel detailvragen nog geen antwoord geven. We hebben die antwoorden nu niet omdat de vragen op dit moment in het proces niet aan de orde zijn.

Participatie
Niet iedereen was het eens met de manier van interpreteren en presenteren. Er werd onder andere opgemerkt dat de interpretatie eenzijdig is en dat er met gewogen meningen gewerkt had moeten worden. Naar mening van insprekers is een meerderheid van de inwoners van Waterfront het niet eens met de plannen voor de Boulevard Zuid. De suggesties tegen die plannen zijn in de interpretatie niet meegenomen.

Projectleider antwoordt hierop dat de opzet van deze avond is om de interpretaties en afwegingen met elkaar te bespreken. Deze uitwisseling wordt meegenomen in de bestuurlijke besluitvorming die hierna plaats zal vinden.

Recreatie
Ook zijn er zorgen of recreatie rond de Binnenschelde mogelijk blijft. Wat blijven de mogelijkheden voor watersport, wat gebeurt er met het strand?

Projecteider: recreatie is een belangrijke kernwaarde van het project. Deze meerwaarde voor Bergen op Zoom en omstreken willen we echt niet weggooien. In het IPvE blijft daarom expliciet de functie recreatie aanwezig. Zowel aan de oostkant als de westkant als op de Binnenschelde. Dus zowel op de wal als op het water zal voldoende ruimte zijn voor recreatie.

Woningbouwambitie in relatie tot Waterfront
Is de ambitie van 7000 niet te groot voor Bergen op Zoom en als dat zo is, kan Waterfront dan niet afgeschaald worden tot het oorspronkelijke Bergse Scharen? In dat geval is bebouwing van de Boulevard voorlopig in ieder geval niet nodig.

Projecteider: de discussie over de aantallen kan hier niet gevoerd worden. Het is een bestuurlijke opdracht van raad en college waar we ambtelijk invulling aan geven. Waterfront zal in fases worden uitgevoerd. De eerste fase zal aan de noordzijde van het plangebied zijn, in Maakkwartier. Fase twee zal de noordzijde van de Boulevard zijn en de aansluiting naar het Maakkwartier. De derde fase wordt het gebied van de voormalige speeltuin. Fase vier is dan de zuidzijde van de Boulevard.

Waterkwaliteit/dam
Is die dam wel nodig? Er zijn onderzoeken gaande vanuit het Waterschap om de waterkwaliteit te verbeteren. Hoe gaat het met de mogelijkheden om te kunnen zeilen op de Binnenschelde?
Projectleider: Een van de doelen van het project Waterfront is om de waterkwaliteit van de Binnenschelde te verbeteren De ingetekende dam is daarbij een optie die in onderzoek is, we zijn bezig met haalbaarheidsstudies. We weten nu nog niet wat de uitkomsten daarvan zullen zijn. Het IPvE voorziet nu in de mogelijkheid om de jachthaven van de Theodorushaven naar de Binnenschelde te verplaatsen. Dat is mede omdat de intensiteit van de binnenvaart toeneemt en de haven niet veilig meer zal zijn voor recreatie. Ook bekijken we of we een doorgang kunnen maken tussen het Zoommeer en de Binnenschelde.
Zeeverkennersgroep Karel Doorman juicht deze ontwikkeling toe voor de veiligheid van haar leden.

Kosten
Is dit plan wel kostendekkend? Lopen we als Bergen op Zoom niet weer tegen een financieel debacle aan? Wat zijn de financiële kaders waar de raad mee moet werken?

Antwoord wethouder Pals: Ja, het moet een kostendekkend plan zijn. We werken in cirkels naar het punt om daar te komen. Vanavond hebben we het met elkaar over het IPvE. Daarna gaan we naar het masterplan toe en daarna naar het Stedenbouwkundig plan. We blijven daarover steeds met elkaar in gesprek. De input vanuit die participatie nemen we steeds mee in de planvorming. Dat wil niet zeggen dat je het altijd met het eindproduct eens bent. Dat zal niet het geval zijn. We proberen wel te kijken hoe de opmerkingen zoals die nu gedaan zijn mee te nemen en mee te wegen. Uitgangspunt is en blijft dat het plan te allen tijde kostendekkend moet zijn.